

da hitreje koristi trti v veselejšo rast, ker trta nima zobov, da bi zamogla gnoj zobati ali ga jesti.

Nezapopadljivo je tedaj, zakaj vinorejci ne dajo trt s tako zdravim in lepim rožjem grobati o tako ugodni jeseni, kakor smo jo imeli! — Pri tem bi si tudi viničarji in sploh delavni ljudje kateri krajcar zaslužili, kar jim gotovo ne bi škodilo. —

Ta neumni izgovor: Drugi tudi ne grobajo: tedaj že ne velja — se meni dozdeva prosta sebična lakomnost, s katero se pravi. Boljše je drži ga, ko lovi ga! — Verjemi mi, ako boš hotel vedno držati, časoma še kaj loviti ne boš imel. Kar se „drugih“ tiče, ni res, da ne bi saj nekteri pametnejši vinorejci grobali. — In če boš vedno na druge gledal, ne pa zdravega lastnega uma in poskušanih naukov se držal, ki se ti zastonj dajajo, ha! Bog me boš s praznim želočcem in mošnjo ter s kislim obrazom na cedilu ostal — saj veš star pregovor: Bolj boš groba, več boš doba.

Ako drugi o ugodnem jesenskem času ne grobajo, bi menda radi spomladi grobali, pa še trte o pravem času obrezati ne bodo mogli, da se ne bi jokala ali sok iz nje tekel, kar jo jako oslabuje; tudi je takrat že večidel vinograška kop pred dvermi: v otepi kopati, pa se pravi, na pol obrati. Dela ne gre nikoli odlagati, kar se dans lahko dogotovi, ne odlagaj na jutraj: ne bo te grevalo. Po takem ne boš drugih polne mošnje zavidal, ki si umijo iz matere zemlje, od koje vsi živimo in se redimo, večjih pridelkov pridobiti. Nevošljivost je črnih visokih in nizkih duš skoraj prorojena, vtelesena strast in porod vseh krivic. — Varuj se tega ko steklega psa, ki se lahko opomoreš, ako si pravičen, delaven in umen, ne pa lenuh ali raztresenec. Zadosti, če ti Bog kako nesrečo pošlje, ne narejaj si še sam več z neumnostjo in vtrajljivostjo, naj že nosiš svitlo sukno ali se ogrnuješ s kožnom. Ti dopolnuj dolžnosti svojega stanu na vse plati, da bo tebi v korist, bližnjemu v izgled in Bogu v čast: gotovo boš v boljši koži kakor si. Škoda, da nisem grof ali kaj — da bi zamogel vspešnejše ljudem oči odpirati in jih v srečnejši stan napeljevati; tako sem pa le — Kuhar.

Iglič pri županu.

Semenko (*sedi in zabija žreblje (cvolica) v podplato.*)

Iglič (*stopi v sobo*). Dober dan g. župan!

Semenko. Zdravo! Iglič! vsedite se.

Iglič. Ste pač zmirom marljivi, prav marljivi!

Semenko. Kaj hočem? Nekaj mora človek delati.

Iglič. In če drugega dela nima, si zabija žreblje v podplate, da se prej raztrgajo.

Semenko (*ga pogleda prav debelo*). Vendar ne boste hoteli trditi —

Iglič. Da bi potplatje dalje trajali, če se s žreblji zabijejo? O tem ni sem niti senjal.

Semenko. Vi tedaj res mislite —

Iglič. Da podplati luknjasti postanejo, če se žreblji v nje zabijejo? To je gotovo.

Semenko. Človek bi lahko iz kože skočil.

Iglič. Zakaj?

Semenko. Zarad takega mnenja. Moj oče, moj dedek, moj predek. —

Iglič. So bili sami Semenki in Vi ste tudi Semenko, to vse dobro vem. Vaši preddeci so bili zabiti, tedaj tudi vi morate ostati.

Semenko. Stari so bili pametnejši, kakor zdajni ljudje. —

Iglič. No, to se ve da, zato so tudi do leta 48 gruntni gosposki tlako in desetino davali in si več sto let dali kožo čez glavo vlačiti.

Semenko. To celo ne spada k razumnosti.

Iglič. Vendar, vendar, g. župan! Nekaj Vam vendar moram razjasniti. Kar Vi pravite razumnost, to se pravi omika. Ne pravimo, na primer. „To ljudstvo je razumno, pametno“ temoč „To ljudstvo je omikano“. Če bi tedaj bili naši preddeci v tem pomenu pametni, razumni ali bolj rečeno omikani, ne bi bili trpeli tako dolgo sužnosti in kesnej podloštva.

Semenko. Ali so morebiti zato konec vzeli.

Iglič. To pa je res, ne zamerite, bedasti govor. Konec niso vzeli, to je res, ker so se plodili naprej, plodijo pa se tudi živali.

Semenko. Bili so tedaj ravno tako ubogi in bogati kakor zdaj.

Iglič. To je tudi res, ali svobodni niso bili temoč odvisni od gosposke, in če se je oskrbniku račilo, je vsakega lahko spravil na beraško palico, ali ga je do smrti dražil.

Semenko. Proti takemu nastopanju, so se lahko pri-
tožili pri okrožnem uradu.

Iglič. Ko so že enkrat okrožni uradi bili vpeljani, se jim je že nekoliko bolje godilo, ker po okrožnih uradih se je zabil kol v meso patrimonialnih sodnij.

Semenko. V kratkem rečeno, jaz ne nahajam zlo velike razlike med nekdanj in zdaj, omika se je res bolj razširila, ali zato še si jaz zmirom zabijam žreblje v podplate.

Iglič. Zastran mene tudi lahko v glavo zabijate.

Semenko. To pa vendar morate pripustiti, da dokler se hodi po žrebljih podplati celi ostanejo.

Iglič. Jaz sem samo prepričan, da če se z takim škornjem v blato ali vodo stopi volhkota poleg žrebljev v podplat stopi in da se potplati tim hitrej raztrgajo.

Semenko. Jaz sem si še dozdam vsako leto iz početka pusta svoje škornje s žreblje zabil.

Iglič. A tako! Prosim Vas ne zamerite mi, na pust celo nisem mislil. Zdaj pa nekaj drugega, zakaj sem prav za prav k Vam došel.

Semenko. No, zakaj neki?

Iglič. Jaz dojdem ravno od g. Ljubomira. —

Semenko. No kako se jim kaj godi, ali bodo že skoraj celo ozdraveli?

Iglič. Precej slabi še so, drugače gre vse dobro in želijo, da bi se taki po novem letu spet pri njih sošli. Naročili mi so, naj grem k Vam in Vam naj to povem, da oznanite vsem, da prihodni teden k njim dojdejo. Rekli so, da nam hočejo v kratkem razlagati brambovsko postavo, da bo vsak v kratkem znal, kaj postava pravi.

Semenko. No hvala Bogu, da jim spet že tako dobro gre, jaz se že neizmerno zlo veselim na shod pri njih. Zdaj pa z Bogom, Iglič! moram taki iti in vsem sosedom naznati, da se drugi teden spet snidemo pri Ljubomiru.

Dopisi.

Iz Ljutomera. *) Naša čitalnica je imenovala za svoje častne ude soglasno gg. dr. Vošnjaka, Ivana Zuza, B. Rajča in dr. Lavriča zarad njih obče narodnosti, posebno pa zarad njih energičnega delovanja pri vzbujanju in vodenju slovenskih taborov. G. Herman je že od 21. marca častni ud ljutomerske čitalnice, ravno tako prevzvišeni škof J. Stossmeyer, kateri je daroval čitalnici sto gold. — Naši rodoljubi si zdaj naj bolj prizadevajo narod na to pogovoriti, da bi se 29. občin enega okraja v tri velike zedinilo namreč pri sv. Križu, pri Malinedelji in v Ljutomeru, če se to zgodi, kar je res želeti, se bodo napravile občinske uradnije, v katerih se bode izključivno samo v slovenskem jeziku uradovalo.

Od sv. Tomaža, 20. decembra 1868. Obhajali smo danas našega farnega patrona sv. Tomaža prav lepo in slovesno, in popevali pri sv. meši znano lepo mešo. g. Miklošiča. — Vinca imamo dosti, hvala Bogu! pa tudi letos prav sladkega. Prodaja se z večino po 70 gold. šartinjak s posodo vred. Pa tudi sami ga pijemo. Najdeš izmed petnajst hiš v okolici, — še ne en četr ure ena od druge, devet oštirskih! Zakaj bi se bi tako izvrstna kapljica na prihodna leta prihranila? — Vsak si pomaga, kakor si zamore in hoče. — Ali k čemu si je dnes neki ovih oštirjev kakor na kvaterno nedeljo v adventu godce v hišo vzel? Znabiti je hotel znati, kako letošnje vino po klarinetu cvili? Še le pred kratkim je v tisti hiši neki močen in zdrav mesarski hlapec eno nedeljo prav veselo plesal, drugo nedeljo pa na parah ležal!

Politični ogled.

Zbornica poslancev je 18. t. m. imela zadnjo sejo t. l., ker po tem je seje odložila do 15. januarja prib. leta. Pred, ko se je zbornica odložila, še je volila komisijo za pretresenje načrtov, ki zadavajo prenaradbo davkovskih razmer in postav. V zadnji seji je došla na vrsto tudi obravnava Greuterjeve zadeve, ali bi se namreč g. Greuter ko obtoženec izročil sodniji ali ne? Odsek, ki je to stvar prevdarjal, je nasvetoval, naj se izroči (tudi je on sam to

*) Po naključju zakasnjeno.

želel). Velika večina zbornice pa je glasovala soper odsekov nasvet.

"P. Lloyd" je praznični mir naših politikarjev nekoliko skali, ker je prinesel članek, v katerem določno izreka, da Ogerska in Avstrija ne smete začeti vojske zaradi tega, da bi se obrnil praški mir. — V članku kažejo posebno sledeči stavki pravo mnenje ogerske vlade o tem, kar se tiče praškega miru. "Pest. Lloyd" piše: "Ogerski delegat še ni rojen, ki bi kakemu ministru bodi si kdor koli, le samo jeden groš ali jednega samega moža dovolil, da bi se branila Menova meja proti napadu Prusije, ali da bi se zadržalo, da bi se južna nemška zveza ne združila s severno Avstrijo se ne more vojskovati, če nima bogatih pomočkov Ogerske. G. Andrassi pa ji teh dati ne more, če bi šlo za Menovo mejo za južno nemško zvezo, ali poprek zakaj drugega, kakor za celoto avstrijsko-ogerske monarhije. Grof Beust je pameten politikar in hoče gotovo samo to kar more in on samo more, kar hoče Ogerska". — Zadnji stavek, da g. Beust samo more, kar Ogerska hoče, je naše cislajtanske časnikarje zelo razdražil in zatoraj mislijo, da je prijateljstvo med Beustom in Andrassijem menda pri kraju.

"Wien. Ztg." je prinesla, da se sme do konca prvega četrtletja 1869 davek pobirati in denar izdajati, kakor leta 1868, in dalje, da sta ministra dr. Giskra in Berger dobila rede železne krone prvega reda in da je dr. Felder za danajskega župana od cesarja potrjen.

Srbska začasna vlada je odprla 20. t. m. v Belemgradu ustavni odbor s prestolnim govorom, v katerem se posebno povdarja potreba ustavne vlade, sistema dveh zbornic (gospoke in poslanske) odgovornost ministrov in svoboda tiska.

O Turško-grškem razdvoju še celo ni nič gotovega. Glasi iz Carigrada so prav vojni: Dve turški armadi 30.000 mož močni se bližate pod zapovedjstvom Omer Paše grškim mejam. Naj novejša pa je to, da je Turčija izrekla, da ne bo nikdar privolila, da bi se Kreta odločila ali pa, da bi zadobila samostojno upravo. Pravi se tudi, da je konferen-cija gotova zastran pomirjenje Turške in Grške.

Iz Aten se piše, da je tamo vse navdušeno za vojsko in da je atenski odbor izročil parlamentu prošnjo, naj se grška vlada opira na ljudsko mnenje in napove Turčiji boj.

Iz Bukaresta se piše, da je rumunska vlada, orožje, katero je dobila skoz Rusijo, razdelila med sosednje Jugoslo-vane.

Iz Rima se piše, da je Trauttmansdorf od [sv. Očeta tirjal, naj bi se nekteri konkordatovi članki namreč oni o šoli in zakonu popravili in naj bi sv. oče opominjal škofe, da naj činjajo, kar morejo, da bi nove verske postave zadobile veljavo; to se mu vendar celo ni obljubilo, naopak reklo, da bo se škofom velelo, naj protivijo novim postavam.

Novičar.

Mariborska čitalnica si je volila v svojem zadnjem letnem zboru g. dr. Preloga za predsednika, g. prof. Šumana za tajnika in g. prof. Sinko-ta za denarničarja, posvetovalni odborniki so gg. dr. Srncec, dr. Radey, Majciger in Berdajs.

Ko je v odboru za brambovsko postavlo gosposke zbornice bilo govorjenje o tem, da je vsak vojaštva prost, ki se je že odkupil, je neki odbornikov predložil, naj bi se vsem denar nazaj dal, ki so se od vojaštva odkupili do sredine meseca januarja 1867, prej ko je bila vpeljana splošno vojaška služba. Na to je minister Giskra razjasnil, da bi se moralo 24 milijonov gl. rodovinom povrniti. — Pravi se tudi, da so posebno mestjanske rodovine svoje sine, ki še so samo 2—3 leta stari odkupovale, in da še zdaj mnoge mestjanske rodovine nadlegujejo mestno županstvo, katere po sili hočejo svoje sine odkupiti od vojaštva. Iz vsega tega se za-dosti jasno vidi, da navdušenost za splošno vojaštvo med mestjani ni prevelika.

Vsa srbska armada za deželno brambo je zdaj oborožena s puškami, ki se nabijajo od zada in so došle iz Amerike. Zvedenci o tem trdijo, da so zvonredno dobre, kar se tiče hitrega nabijanja in gotovega strelaja.

Pri poslednji kmetijski razstavi v Kaliforniji je en sam kmet prinesel 265 plemen jabelk, 80 plemen breskev, 12 pl. kutin, 240 pl. grozdja, 5 pl. smokev, 13 pl. sliv, 40 pl. ašbega sadja in 11 pl. domačih viuskih trt.

Na Dunaju se je pretekli teden končala pred deželno sodnijo pravda zaradi goljufije proti dvornemu svetovalcu Schwab-u, ki je v svojih prejšnjih letih služil tudi v Celovcu, Zagrebu in Ljubljani. Obtoženec je bil krivega spoznan in obsojen na 4 leta v ječo.

Pri Smirni ste dve egiptovski ladji na hlap (poro-broda) tako zelo skupajtrčile, da se je jedna taki z 300 popot-niki pogrezla.

Leta 1869 bode potemnelo solnce dvakrat in luna dva-krat, pri nas se bo vendar samo videlo potemnenje lune 28. januarja.

22. t. m. se je v dvorani Ljubljanske čitalnice delila revnim otrokom darovana obleka. Dobilo je popolno zimsko obleko 59 fantov in 45 deklic. Vrednost obleke se ceni na 900 gl.

Med mnogimi daritelji in gosti je tudi bila nasočja dežel-namestnika g. Conrada ž. Eibišfelda žena. Stolni dekan dr. Pogačar in dr. Orel sta prav zanimivo govorila o tem lepem namenu. K slednjemu so še otroci tudi dobili kruha in jabelk, katero so dobrotniki za ta namen darovali.

Iz Zagreba se piše, da je bilo tamo 20. t. m. po noči med panduri in vojaško patrolo (od polka Gyulai-jevega) na "krvavem mestu" nespodobno rogoviljenje. Začeli so se nam-reč na ulici bojevati, in panduri so vojake vrgli dvakrat na-zaj v "dolgo ulico". Vojaki so je vendar tretjokrat pogra-bili in vodja patrole je komandiral "ustrelite" eden na smrt ranjen pandur je čez pol ure vmrl. Vojaki so se na to celo razbežali, panduri se vendar za njimi spustijo v po-tiro. Pri apoteki v "dolgi ulici" je vojak drugikrat strelil; zgrabijo ga in mu vzemejo orožje. Jednega vojaka pa so tirali do židovske cerkve, kder je tudi strelil in po tem od-bežal. Med tem se je na jela čičevem trgu druga vojaška patrola pokazala, ktera tudi ni namerjavali nič dobrega in z velikim trudom sta eden častnik in eden komisar javne var-nosti pandure in vojake pomirila. Kesneje so vendar panduri še enkrat od vojaške patrole in sicer z bajoneti napadeni bili.

Tolovajstvo v Ogerski. V noči od 8. do 9. t. m. so tolovaji med Kečkemetom in Felegyhasa šine na želez-nici odtrgali, vsled tega se je vlak zaroval v zemljo in trije vozi so se zdrobili, na to so tolovaji ubili vlakovodja, oro-pali pošto in jednega bogatega potnika.

Pred kratkim pa so tolovaji predrli v grad "Alcsuth" ki sliši nadvojvodu Jožefu in ki se nahaja blizo stol-nega Belgrada in so tamo pokrali vso platenino in mnoge druge stvari, ki so se v gradu nahajale.

V Ljubljani je iz glavne deželne blagajnice sam blagaj-nik K. ukral 11.000 gl. dobili so ga in spravili pred sod-nijo.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-dinu		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	3	85	4	40	4	80	4	20
Rži	2	65	3	15	3	40	3	—
Jočmena	2	50	—	—	3	20	—	—
Ovsa	1	80	1	95	2	—	1	70
Turšice (kuruze) vagan	2	45	2	85	2	80	2	70
Ajde	3	—	2	85	3	—	2	60
Prosa	2	40	2	50	2	30	2	40
Krompirja	1	25	—	90	1	10	1	—
Govedine funt	—	19	—	26	—	24	—	25
Teletine	—	22	—	29	—	26	—	26
Svinjetine črsteve funt	—	28	—	28	—	26	—	25
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	11	—	—	—	9	80	11	—
" 18"	—	—	5	55	—	—	—	—
" 36" mehkih "	6	50	6	—	7	45	7	—
" 18"	—	—	3	80	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	45	—	90
" mehkega "	—	60	—	50	—	35	—	70
Sena cent	1	20	1	20	—	90	1	—
Slame cent v šopah	1	10	1	10	—	70	—	90
" za steljo	—	80	—	70	—	60	—	70
Slanine (špeha) cent	42	—	40	—	45	—	42	—
Jajec, pet za	—	15	—	10	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 69 kr. a. v.

Ažijo srebra 117.65.

Narodno drž. posojilo 64.—

Loterijske srečke.

V Trstu 23. decembra 1868: 39 60 47 7 37

Prihodno srečkanje je 9. januarja 1869.